

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 15.11.2011
KOM(2011) 758 lõplik

2011/0344 (COD) C7-0344/11

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 õiguste ja kodakondsuse programm

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEK(2011) 1364 lõplik}

{SEK(2011) 1365 lõplik}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Nagu on kinnitatud Stockholmi programmis, on vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamine Euroopa Liidu jaoks endiselt prioriteet. Ehkki selles valdkonnas on seoses Lissaboni lepingu jõustumisega ja sellest tulenevalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohustuslikuks muutumisega saavutatud juba märkimisväärsed edusamme, on liidul endiselt mitmesuguseid probleeme, nagu teatavate õiguste ebapiisav või ebajärjekindel rakendamine kogu liidus või nii kodanike kui ka riigiasutuste vähene teadlikkus teatavatest liidu õigusnormidest. Põhilised töövahendid on seadusandlikud ja poliitilised meetmed ning nende sidus rakendamine. Rahastamine võib aidata kaasa selle valdkonna arengule, toetades seadusandlust ja poliitika kujundamist ning edendades nende rakendamist.

ELi eelarve läbivaatamist käsitleva teatise¹ kohaselt vaadeldi olemasolevaid rahastamisvahendeid ja tulemuste saavutamise mehhanisme uue nurga alt, et tagada selge keskendumine Euroopa lisaväärtusele ning kindlustada rahastamismehhanismide ratsionaliseerimine ja lihtsustamine. Töödokumendis „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve”² tuvastas komisjon vajaduse lihtsama ja läbipaistvama eelarve järele, et lahendada programmi ülesehituse keerukusest ja olemasolevate programmide arvukusest tulenevad probleemid. Valdikkonnana, kus täheldatakse endiselt suurt killustatust ja kus on seetõttu vaja võtta meetmeid, toodi esile õiguste valdkond.

Seda arvestades ning lihtsustamise ja ratsionaliseerimise eesmärgil on õiguste ja kodakondsuse programm kolme kehtiva programmi järeltulija:

- põhiõigused ja kodakondsus,
- Daphne III,
- tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programmi „Progress” osad „Mittediskrimineerimine ja mitmekesisus” ning „Sooline võrdõiguslikkus”.

Nende programmide liitmine, mis kõik põhinevad Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise sätetel, võimaldab selles valdkonnas võtta kasutusele tervikliku rahastamise käsituse.

Programmi üldine eesmärk on aidata luua piirkond, kus edendatakse ja kaitstakse isikute õigusi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. Eelkõige peaks see programm edendama õigusi, mis tulenevad Euroopa kodakondsusest, mittediskrimineerimise ning naiste ja meeste võrdõiguslikkuse põhimõtetest, õigusest isikuandmete kaitsele, lapse õigustest, liidu tarbijakaitse õigusaktidest tulenevatest õigustest ning ettevõtlusvabadusest siseturul.

¹ ELi eelarve läbivaatamist käsitlev teatis, KOM(2010) 700 (lõplik), 19.10.2010.

² Komisjoni talituste töödokument „Euroopa 2020. aasta eelarve: praegune rahastamissüsteem, eesseisvad probleemid, sidusrühmadega konsulteerimise tulemused ning eriarvamus peamiste horisontaalsete ja valdkondlike küsimuste kohta”, SEK(2011) 868 (lõplik), mis on lisatud teatisele „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve”, KOM(2011) 500 (lõplik), 29.6.2011.

Selleks, et õigused oleksid tõepoolest tõhusad ning tooksid kodanike ja ettevõtete jaoks kaasa selguse, peavad need olema teada isikutele, kes neid kohaldavad, isikutele, kes nõustavad inimesi nende õiguste alal ning isikutele, kes neid õigusi kasutavad, ning neid tuleb kogu liidus ühtselt ja tõhusalt kohaldada. Seda on võimalik saavutada, toetades koolitust ja teadlikkuse suurendamist, tugevdades võrgustikke ning hõlbustades riikidevahelist koostööd. Peale selle peab Euroopa Liit tagama endale nõuetekohase analüütilise aluse, millega toetada poliitikakujundust ning seadusandlust õiguste ja kodakondsuse valdkonnas.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

2.1. Konsulteerimine huvitatud isikutega

Avalik arutelu sidusrühmadega tulevase rahastamistegevuse kohta õigusasjade, põhiõiguste ja võrdõiguslikkuse valdkonnas 2013. aastale järgneval ajal³ algatati 20. aprillil 2011. Arutelu toimus internetis kahe kuu jooksul ning selles võisid osaleda kõik huvitatud sidusrühmad ja üksikisikud. Arutelus osales 187 vastanut enamikust liikmesriikidest ning nende hulgas oli märkimisväärselt palju valitsusväliseid organisatsioone.

Vastanud hindasid positiivselt programmide poliitikaeesmärke ning kinnitasid rahastamisvajadust asjaomastes valdkondades. Tunnistati Euroopa lisaväärtust ega tehtud kindlaks ühtegi valdkonda, kus rahastamine tuleks peatada. Tunnistati lihtsustamise ja paremaks muutmise vajadust ning enamik kavandatud meetmetest kiideti heaks, sealhulgas programmide arvu vähendamine ja menetluste lihtsustamine.

Sidusrühmad pooldasid sellise tegevuse rahastamist nagu heade tavade vahetus, spetsialistide koolitus, teavitamise ja teadlikkuse suurendamise meetmed, võrgustike toetamine, uuringud jne. Vastanute poolt heaks kiidetud igat liiki toimingud on selgesõnaliselt sätestatud ettepaneku artiklis 5. Vastanud olid nõus rahastamiskõlblikke isikuid ning võimalikke rahastamismehhanisme käsitlevate komisjoni ettepanekutega.

2.2. Mõju hindamine

Kuut programmi⁴ hõlmava õigusasjade, õiguste ja võrdõiguslikkuse valdkonna tulevase rahastamise kohta korraldati üks mõju hindamine. See mõju hindamine on asjakohane nii õigusprogrammi kui ka õiguste ja kodakondsuse programmi käsitlevate ettepanekute puhul. Mõju hindamine tugineb kehtivate programmide vahehindamistele,⁵ mis kinnitasid programmide üldist tulemuslikkust ja tõhusust, aga millega tehti kindlaks ka mõningad

³ http://ec.europa.eu/justice/news/consulting_public/news_consulting_0010_en.htm.

⁴ „Tsiviilõigus” (JCIV), „Õigusemõistmine kriminaalasjades” (JPEN), „Põhiõigused ja kodakondsus” (FRC), „Daphne III” (DAP), „Narkomaania ennetus- ja teavitustegevus” (DPIP) ning tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programmi „Progress” osad „Mittediskrimineerimine ja mitmekesisus” ning „Sooline võrdõiguslikkus”.

⁵ Rahastamisprogrammi „Tsiviilõigus” rakendamisel saavutatud tulemuste ning rakendamisega seotud kvalitatiiivsete ja kvantitatiivsete aspektide vahehindamise aruanne, KOM(2011) 351 (lõplik), 15.6.2011; programmi „Kriminaalõigus” hindamise vahearuanne, KOM(2011) 255 (lõplik), 11.5.2011; programmi „Põhiõigused ja kodakondsus (2007–2013)” vahehindamise aruanne, KOM(2011) 249 (lõplik), 5.5.2011; programmi „Daphne III (2007–2013)” vahehindamise aruanne, KOM(2011) 254 (lõplik), 11.5.2011; eriprogrammi „Narkomaania ennetus- ja teavitustegevus (2007–2013)” vahehindamise aruanne, KOM(2011) 246 (lõplik), 5.5.2011.

puudujäägid ja arendamist vajavad valdkonnad. Mõju hindamisel on vaadeldud kolme varianti.

Variant A: jätta alles kuus programmi ning lahendada mõned tuvastatud probleemid, muutes programmide juhtimist. Programmide juhtimise parandamine ja programmidevahelise tugeva koostoime edendamine lahendaks mõned küsimused. Ent probleemide peapõhjust ehk programmide arvukust otse ei käsitletaks ning seega oleks selle variandiga saavutatavad eelised piiratud.

Variant B: säilitada kõik variandi A meetmed ning lisaks liita praegused kuus programmi kokku kaheks programmiks. See variant võimaldaks paindlikkust vahendite kasutamisel ja iga-aastaste poliitiliste prioriteetide saavutamisel. See tagaks programmide ulatuslikuma lihtsustamise (nii soodustatud isikute kui ka haldusasutuste jaoks) ning tõhususe, sest vaja oleks märkimisväärselt vähem menetlusi. Paraneks ka programmide tulemuslikkus, sest kahe programmi raames lahendataks paremini vahendite killustumise ja hajumise küsimus. Vabaneks inimressurss, sest väiksem menetluste arv vähendaks halduskoormust ning töötajaid kasutatakse toimingutel, mis suurendavad programmide tulemuslikkust (tulemuste levitamine, järelevalve, teabe andmine jne).

Variant C: rakendada vaid üks programm. See variant aitaks lahendada kõiki probleeme, mille on põhjustanud mitmed õigusaktid ja mitme programmi juhtimisega kaasnev suurem halduskoormus. Ent õiguslike piirangute tõttu ei suudaks selle programmi reguleerimisala hõlmata kõikide poliitikavaldkondade rahastamisvajadusi. Tuleb teha valik õigusasjade ning õiguste ja kodakondsuse valdkonna vahel. Ehkki see lahendus võib tagada juhtimise puhul maksimaalse mõju, pole siiski võimalik käsitleda piisaval määral poliitilisi prioriteete ning kogu poliitikavaldkonna vajadusi.

Variantide analüüsi ja võrdlemise tulemusel **eelistatakse rakendada kaht programmi ning hõlmata kõigi poliitikavaldkondade rahastamisvajadusi (variant B)**. Võrreldes praeguse olukorraga on variandil B selged eelised ja pole ühtegi puudust. Variant A ei too nii palju kasu kui variant B ning variandiga C hõlmatakse poliitikavaldkonnad üksnes osaliselt, mis muudab selle variandi jätkusuutmatuks.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 19 lõikel 2, artikli 21 lõikel 2 ning artiklitel 114, 168, 169 ja 197. Neid artikleid tuleb ühiselt kohaldada, et toetada jätkuvalt poliitikasuundi, mida arendatakse ja rakendatakse kolmes praeguses programmis, ning selle eesmärk ei ole laiendada tegevust uutesse poliitikavaldkondadesse. Rohkem kui ühe artikli ühine kohaldamine on vajalik, et saavutada kõikehõlmavalt programmi üldeesmärgid ning hakata rahastamisel kasutama lihtsustatud ja tõhusamat käsitust. Eespool nimetatud artiklid tagavad kavandatud meetmete jaoks vajaliku õigusliku aluse ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 352 pole seega vaja kasutada.

Artikli 19 lõikega 2 nähakse ette edendamismeetmete võtmine, et toetada liikmesriikide tegevust võitluses diskrimineerimisega soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel, sealhulgas meetmeid, mis edendavad naiste ja meeste võrdõiguslikkust ning toetavad lapse õigusi.

Artikli 21 lõikega 2 nähakse ette liidu meetmed, et hõlbustada kodanike vaba liikumise ja liikmesriikide territooriumil elamise õiguse kasutamist. Meetmed, mille eesmärk on teavitada kodanikke ja ametiasutusi õigustest diplomaatilisele ja konsulaarkaitsele ning nende hääleõiguste kohta, saab samuti selle artikliga hõlmata, sest need hõlbustavad tegelikkuses kodanike liikumise õiguse kasutamist.

Artikliga 114 nähakse ette õigusnormide ühtlustamine siseturu rajamise ja toimimise eesmärgil. Artikliga 169 nähakse ette lisaks õigusnormide ühtlustamisele artikli 114 alusel meetmete vastuvõtmine, et toetada, täiendada ja jälgida liikmesriikide poliitikat eesmärgiga kaitsta tarbijate tervist, turvalisust ja majanduslikke huve, samuti edendada nende õigust teavitamisele, koolitamisele ja organiseerumisele oma huvide kaitseks. Mõlemad sätted võivad olla aluseks tarbija- ja lepinguõiguse küsimustega seotud meetmete rahastamisel. Kõrgel tasemel tarbijakaitse ning lepinguõiguse arendamine, et hõlbustada piiriüleseid tehinguid, loovad vajalikud tingimused, et volitada liidu kodanikke kasutama oma õigusi piiriülesest.

Artikliga 168 nähakse ette inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse ning liidu meetmed, mis täiendavad liikmesriikide poliitikat inimeste haiguste ennetamisel ning füüsilist ja vaimset tervist ohustavate tegurite kõrvaldamisel. Lastevastane vägivald ohustab laste füüsilist ja vaimset tervist, hõlmates tihti piiriüleseid ohte. Lapsed on haavatavad ja vajavad suuremat kaitset nende füüsilist ja vaimset tervist ohustavate tegurite eest. Naistevastane vägivald ohustab tõsiselt ohvrite füüsilist ja vaimset tervist ning nad vajavad väga suurt kaitset.

Artikkel 197 võimaldab toetada liikmesriike liidu õiguse rakendamisel, hõlbustades teabe vahetamist või toetades koolitusprogramme. See säte on eriti oluline sellistes valdkondades nagu põhiõigused, kodakondsus ja andmekaitse, kus riikide ametiasutustel on oluline roll.

Kavandatud rahastamistegevuse puhul järgitakse Euroopa lisaväärtuse ja subsidiaarsuse põhimõtteid. Liidu eelarvest toimuv rahastamine keskendub meetmetele, mille eesmärke ei saa liikmesriigid üksi piisaval määral saavutada ning mille puhul liidu sekkumine võib tuua kaasa lisaväärtust võrreldes ainult liikmesriikide tegevusega. Käesoleva määrusega hõlmatud meetmed aitavad tõhusalt kohaldada *acquis*'d, tekitades vastastikust usaldust liikmesriikide vahel, suurendades piiriülest koostööd ja võrgustikke ning saavutades liidu õiguse õige, sidusa ja järjepideva kohaldamise kogu liidus. Euroopa Liit saab liikmesriikidest paremini lahendada piiriüleseid olukordi ning pakkuda vastastikuse õppe Euroopa platvormi. Toetatakse nõuetekohast analüütilist alust poliitika toetamiseks ja arendamiseks. Euroopa Liidu sekkumine võimaldab neid toiminguid ellu viia järjepidevalt kogu liidus ning tekitab mastaabisäästu.

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, kuna see ei lähe nimetatud eesmärgi saavutamiseks ELi tasandil vajalikust kaugemale.

4. MÕJU EELARVELE

Õiguste ja kodakondsuse programmi rakendamise rahastamispake ajavahemikuks 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2020 on 439 miljonit eurot (kehtivad hinnad).

5. ETTEPANEKU PÕHIELEMENDID

Kavandatud käsituse eesmärk on ühendada rahastamismenetluse lihtsustamine, mida soovivad kõik seotud pooled, rohkem tulemustele orienteeritud käsitusega. Selle käsituse põhielemendid on järgmised.

- Ettepanekus on määratud kindlaks programmiga taotletavad üld- ja erieesmärgid (artiklid 3 ja 4) ning tegevusvaldkonnad, millele programm keskendub (artikkel 5). Üld- ja erieesmärkidega on määratletud programmi reguleerimisala (poliitikavaldkonnad), kusjuures meetmete liigid on rahastamisele suunatud, neid kohaldatakse kõikides asjaomastes poliitikavaldkondades ning nendega määratakse horisontaalselt kindlaks rahastamisega saavutatavad tulemused. Samal ajal määratakse nende raames kindlaks juhud, mil rahastamine võib pakkuda tegelikku lisaväärtust poliitikaeesmärkide saavutamiseks. Käesoleva määruse rakendamisel kehtestab komisjon kord aastas asjaomaste poliitikavaldkondade rahastamisprioriteedid. Programmis võib kasutada kõiki finantsmääruuses ette nähtud finantsvahendeid. Osaleda võivad kõik liikmesriikides või programmis osalevates kolmandates riikides asutatud juriidilised isikud, ilma et kehtestataks piiranguid programmile juurdepääsule. See struktuur võimaldab lihtsustamist, samuti programmi paremat kohandamist poliitika vajadustele ja arengule. Peale selle tagab see stabiilse hindamisraamistikku, sest erieesmärgid on otse seotud hindamisel kasutatavate näitajatega, mis jäävad samaks programmi kogu kestuse ajal ning mida korrapäraselt jälgitakse ja hinnatakse. On tehtud ettepanek mitte reserveerida programmi raames igale poliitikavaldkonnale konkreetseid summasid. See aitaks saavutada suuremat paindlikkust ja parandada programmi rakendamist.

- Kolmandatest riikidest saavad osaleda ainult Euroopa Majanduspiirkonna riigid, ühinemisläbirääkimisi pidavad riigid ja kandidaatriigid ning potentsiaalsed kandidaatriigid. Muud kolmandad riigid, eelkõige need, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa naabruspoliitikat, võivad programmi tegevuses osaleda, kui see teenib programmi eesmärki.

- Programmi iga-aastased prioriteedid määratakse kindlaks iga-aastases tööprogrammis. Kuna see tähendab poliitikast juhitud valikuid, siis võetakse iga-aastane tööprogramm vastu liikmesriikide komitee arvamuse kohaselt nõuandemenetluse alusel.

- Komisjon võib kasutada kulude ja tulude analüüsi alusel olemasolevat rakendusametit programmi rakendamiseks, nagu on sätestatud nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määruses (EÜ) nr 58/2003 millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 õiguste ja kodakondsuse programm

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 19 lõiget 2, artikli 21 lõiget 2 ning artikleid 114, 168, 169 ja 197,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit on rajatud liikmesriikide ühistele põhimõtetele, milleks on vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamine ning õigusriik. Igal liidu kodanikul on aluslepingus sätestatud õigused. Euroopa Liidu põhiõiguste harta, mis Lissaboni lepingu jõustumisel muutus kogu ELis õiguslikult siduvaks, kajastab liidus isikutele antud põhiõigusi ja vabadusi. Nende õiguste võimaldamiseks tegelikkuses tuleb neid edendada ja kaitsta. Tuleks tagada nende õiguste täielik kasutamine ning kaotada kõik tõkked.
- (2) Stockholmi programmis⁶ taaskinnitatakse prioriteeti arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel põhinevat ala ning määratakse poliitiliste prioriteetide seas kindlaks õigustel põhineva Euroopa saavutamine. Rahastamist on nimetatud ühe olulise vahendina Stockholmi programmi poliitiliste prioriteetide edukaks rakendamiseks.
- (3) Kodanikud peaksid saama täielikult kasutada liidu kodakondsusest tulenevaid õigusi. Nad peaksid saama kasutada oma vaba liikumise ja liidus elamise õigust, õigust valida ja

⁶ ELT C 115, 4.5.2010, lk 115.

kandideerida Euroopa Parlamendi ja kohalikel valimistel, õigust konsulaarkaitsele ja õigust pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole. Nad peaksid saama hõlpsasti elada, reisida ja töötada teises liikmesriigis, olles kindlad, et nende õigusi kaitstakse, olenemata sellest, kus nad Euroopa Liidus asuvad.

- (4) Kodanikud ja ettevõtjad peaksid ka siseturust täielikult kasu saama. Tarbijad peaksid saama kasutada tarbijakaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi ning ettevõtjaid tuleks toetada, et nad saaksid kasutada ettevõtlusvabadust siseturul. Lepingu- ja tarbijaõigusaktide väljatöötamine pakub ettevõtjatele ja tarbijatele praktilisi lahendusi, et lahendada piiriüleseid probleeme, eesmärgiga pakkuda neile rohkem valikuid ning muuta teises liikmesriigis asuvate partneritega lepingute sõlmimine nende jaoks vähem kulukaks, tagades samal ajal kõrgel tasemel tarbijakaitse.
- (5) Soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puute, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega võitlemine ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus on liikmesriikide ühised väärtused. Võitlus igat liiki diskrimineerimise vastu on endiselt eesmärk, mis nõuab kooskõlastatud tegevust, sealhulgas rahaliste vahendite eraldamise kaudu.
- (6) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 8 ja 10 kohaselt peaks programmi kõik meetmed toetama naiste ja meeste võrdõiguslikkuse arvessevõtmist kõigis poliitikavaldkondades ning diskrimineerimisvastaseid eesmärke. Korrapäraselt tuleks kontrollida ja hinnata seda, kuidas programmi meetmete raames käsitletakse soolise võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimisvastase võitluse küsimusi.
- (7) Igasugune naistevastane vägivald tähendab põhiõiguste rikkumist ning tõsist tervisehäirete ohtu. Sellist vägivalda esineb kogu liidus ning selle kaotamiseks on vaja kooskõlastatud tegevust. Meetmete võtmine naistevastase vägivallaga võitlemiseks aitab edendada naiste ja meeste võrdõiguslikkust.
- (8) Aluslepinguga nõutakse, et liit edendaks lapse õiguste kaitset Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõike 3 kohaselt, võideldes samal ajal diskrimineerimisega. Lapsed on haavatavad, eelkõige vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse, invaliidsuse või muus neid ohustavas eriolukorras. Tuleb võtta meetmeid, et edendada lapse õigusi ning toetada laste kaitsmist kahju ja vägivalla eest, mis ohustavad nende füüsilist või vaimset tervist.
- (9) Pideva tehnoloogilise arengu ja üleilmastumise olukorras tuleks jätkuvalt tõhusalt kaitsta isikuandmeid. Liidu andmekaitse õigusraamistikku tuleks kohaldada tõhusalt ja ühtselt kogu Euroopa Liidus. Selle saavutamiseks peaks liit suutma toetada liikmesriikide püüdlusi rakendada seda õigusraamistikku.
- (10) Komisjoni teatises „Euroopa 2020. aastal”⁷ on sätestatud aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia. Isikute õiguste toetamine ja edendamine liidus, diskrimineerimise ja ebavõrdsuse probleemiga tegelemine ning kodakondsuse edendamine aitavad saavutada erieesmärke ja viia ellu Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatusi.

⁷ KOM(2010) 2020 (lõplik), 3.3.2010.

- (11) Kogemused meetmetega liidu tasandil on näidanud, et nende eesmärkide saavutamine praktikas nõuab mitmesuguseid vahendeid, sealhulgas õigusakte, poliitikaalgatusi ja rahalisi vahendeid. Rahastamine on oluline ning aitab täiendada seadusandlikke meetmeid. Seepärast tuleks kehtestada rahastamisprogramm. Komisjoni teatistes „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve”⁸ rõhutatakse vajadust liidu rahastamise ratsionaliseerimise ja lihtsustamise järele. Rahastamise mõistliku lihtsustamise ja tõhusa juhtimise saab tagada programmide arvu vähendamise ning rahastamiseeskirjade ja menetluste ratsionaliseerimise, lihtsustamise ja ühtlustamise kaudu.
- (12) Reageerides lihtsustamise ning rahastamise tõhusa juhtimise vajadusele, kehtestatakse käesolevas määruses õiguste ja kodakondsuse programm, et tagada kolme eelneva programmi alusel ellu viidud tegevuse jätkumine; kõnealune tegevus on kehtestatud nõukogu 19. aprilli 2007. aasta otsusega 2007/252/EÜ, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad” raames eriprogramm „Põhiõigused ja kodakondsus”;⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta otsusega 779/2007/EÜ, millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad” raames eriprogramm laste, noorte ja naiste vastu suunatud vägivalla ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks ning ohvrite ja riskirühmade kaitsmiseks (programm „Daphne III”)¹⁰ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsuse 1672/2006/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programm „Progress”)¹¹ osadega „Sooline võrdõiguslikkus” ja „Mittediskrimineerimine ja mitmekesisus”.
- (13) Komisjoni teatistes „ELi eelarve läbivaatamine”¹² ja „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve” rõhutatakse seda, kui oluline on keskenduda rahastamisel meetmetele, millel on selge Euroopa lisaväärtus, s.t mille puhul liidu sekkumine võib luua lisaväärtust võrreldes üksikute liikmesriikide tegevusega. Selle määrusega hõlmatud toimingud peaksid aitama arendada vastastikust usaldust liikmesriikide vahel, suurendada piiriülest koostööd ja võrgustikke ning saavutada liidu õiguse õige, sidusa ja järjepideva kohaldamise. Rahastamine peaks aitama ka kõikidel asjaomastel isikutel saada tõhusaid ja paremaid teadmisi liidu õigusest ja poliitikast ning tagama nõuetekohase analüütilise aluse liidu seadusandluse ja poliitika toetamiseks ja arendamiseks. Liidu sekkumine võimaldab neid toiminguid ellu viia järjepidevalt kogu liidus ning tekitab mastaabisäästu. Peale selle suudab Euroopa Liit liikmesriikidest paremini lahendada piiriüleseid olukordi ning pakkuda vastastikuse õppe Euroopa platvormi.
- (14) Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte rakendamiseks tuleks käesolevas määruses ette näha asjakohased vahendid selle tulemuste hindamiseks. Seepärast tuleks selles kindlaks määrata üld- ja erieesmärgid. Nende erieesmärkide saavutamise mõõtmiseks tuleks kehtestada mitu näitajat, mis peaksid jääma kehtima kogu programmi kestuse ajal.
- (15) Käesolev määrus sätestab mitmeaastase programmi rahastamispake, mis peab olema eelarvepäevale institutsioonile iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhendiks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni XX institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punkti 17 tähenduses.

⁸ KOM(2011) 500, 29.6.2011.

⁹ ELT L 110, 27.4.2007, lk 33, ja parandus, ELT L 141, 2.6.2007.

¹⁰ ELT L 173, 3.7.2007, lk 19.

¹¹ ELT L 315, 15.11.2006, lk 1.

¹² KOM(2010) 700, 19.10.2010.

- (16) Käesolevat määrust tuleks rakendada täielikult kooskõlas XX.XX.XXXX määrusega (EL, Euratom) nr XX/XX, mis käsitleb Euroopa Liidu aastaeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju. Eelkõige tuleks selles kasutada nimetatud eeskirjadega kehtestatud lihtsustamisvahendeid. Peale selle peaks toetatavate meetmete kindlakstegemise kriteeriumide eesmärk olema eraldada olemasolevad finantsvahendid meetmetele, mis tekitavad suurimat mõju seoses taotletava poliitikaeesmärgiga.
- (17) Rakendamisolulitused tuleks anda komisjonile seoses iga-aastaste tööprogrammide vastuvõtmisega. Nende volituste rakendamisel tuleks toimida kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide ellu viidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisolulituste teostamise suhtes¹³. Asjaomaste iga-aastaste summade mõju eelarvele võib pidada väheseks. Seepärast tuleks kohaldada nõuandemenetlust.
- (18) Liidu eelarve vahendite tõhusaks eraldamiseks tuleks püüelda järjepidevuse, vastastikuse täiendavuse ja koostoime poole selliste rahastamisprogrammidega, millega toetatakse teineteisega tihedalt seotud poliitikavaldkondi, eriti XX.XX.XXXX määrusega (EL) nr XX/XX¹⁴ kehtestatud õigusprogrammiga, XX.XX.XXXX määrusega (EL) nr XX/XX¹⁵ kehtestatud programmiga „Kodanike Euroopa” ning siseküsimuste, tööhõive ja sotsiaalküsimuste, tervise ja tarbijakaitse, hariduse, koolituse, noorte ja spordi, infoühiskonna ning laienemise valdkonna programmide, eelkõige ühinemiseelse abi rahastamisvahendi¹⁶ ja ühise strateegilise raamistiku fondidega.
- (19) Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmete kaudu, mis hõlmavad rikkumiste ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kadumaläinud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmist ning vajaduse korral karistusi. Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF) tuleks lubada korraldada määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96¹⁷ sätestatud korras ettevõtjate kohapealseid kontrolle eesmärgiga teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud ebaseaduslikku tegevust, mis mõjutab liidu finantshuve seoses liidu rahastamisega programmi alusel.
- (20) Kuna käesoleva määruse eesmärki aidata luua piirkond, kus edendatakse ja kaitstakse isikute õigusi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, ei saa liikmesriigid piisaval tasemel saavutada, vaid see on paremini saavutatav liidu tasandil, võib liit kehtestada meetmed kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 5. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

¹³ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

¹⁴ ELT L XX, XX.XX.XXXX, lk XX.

¹⁵ ELT L XX, XX.XX.XXXX, lk XX.

¹⁶ ELT L XX, XX.XX.XXXX, lk XX.

¹⁷ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Programmi kehtestamine ja kestus

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse Euroopa Liidu õiguste ja kodakondsuse programm, edaspidi „programm”.
2. Programm hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

Artikkel 2
Euroopa lisaväärtus

Programmiga rahastatakse meetmeid, millel on Euroopa lisaväärtus. Seepärast tagab komisjon, et rahastamiseks valitud meetmete eesmärk on pakkuda Euroopa lisaväärtusega tulemusi ning jälgida, kas Euroopa lisaväärtus saavutati programmiga rahastatud meetmete lõpptulemuste kaudu ka tegelikult.

Artikkel 3
Üldeesmärgid

Programmi üldine eesmärk on aidata luua piirkond, kus edendatakse ja kaitstakse isikute õigusi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

Artikkel 4
Erieesmärgid

1. Artiklis 3 sätestatud üldeesmärkide saavutamiseks on programmil järgmised erieesmärgid:
 - a) aidata edendada liidu kodakondsusest tulenevaid õigusi;
 - b) edendada võitlust soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega ning aidata tõhusalt kohaldada naiste ja meeste võrdõiguslikkuse põhimõtet ning puuetega inimeste ja eakate õigusi;
 - c) aidata tagada kõrgetasemeline isikuandmete kaitse;
 - d) edendada lapse õiguste austamist;
 - e) võimaldada tarbijatel ja ettevõtjatel siseturul kindlustundega kaubelda ja osta, tugevdades liidu tarbijakaitse õigusnormidest tulenevaid õigusi ning toetades ettevõtlusvabadust siseturul piiriüleste tehingute kaudu.
2. Lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamise näitajad on muu hulgas see, kuidas Euroopa tajub nende õiguste austamist, kasutamist ja rakendamist, ning kaebuste arv.

Artikkel 5
Meetmed

1. Eesmärgiga saavutada artiklites 3 ja 4 sätestatud eesmärgid, keskenduvad programmi meetmed järgmistele tegevusvaldkondadele:
 - a) üldsuse teadlikkuse ja teadmiste edendamine liidu õiguse ja poliitika valdkonnas;
 - b) liidu õiguse ja poliitika rakendamise toetamine liikmesriikides;
 - c) piiriülese koostöö edendamine ning teadmiste vastastikuse vahetamise ja vastastikuse usalduse tagamine kõikide asjaomaste sidusrühmade seas;
 - d) teadmiste ja arusaamise suurendamine võimalikest küsimustest, mis mõjutavad aluslepingu, põhiõiguste harta ja ELi teiseste õigusnormidega tagatud õiguste ja põhimõtete kasutamist, eesmärgiga tagada tõenditel põhinev poliitikakujundus ja õigusnormid.

2. Programmi raames rahastatakse muu hulgas järgmist liiki meetmeid:
 - a) analüüsitegevus, nt andmete ja statistika kogumine; ühtsete meetodikate ning vajaduse korral näitajate või võrdlusnäitajate väljatöötamine; uuringud, teadusuuringud, analüüsid ja küsitlused; hindamised ja mõjuhindamised; suuniste, aruannete ja õppematerjalide väljatöötamine ja avaldamine; liidu õigusnormide ülevõtmise ja kohaldamise ning liidu poliitika rakendamise järelevalve ja hindamine; õpitoad, seminarid, ekspertide kohtumised, konverentsid;
 - b) koolitustegevus, näiteks töötajate vahetus, õpikojad, seminarid, koolitajate väljaõpe, internetipõhiste või muude koolitusmoodulite arendamine;
 - c) vastastikune õpe, koostöö, teadlikkuse suurendamine ja teabe levitamine, heade tavade, uuenduslike käsituste ja kogemuste kindlakstegemine ja vahetus ning vastastikuse hindamise ja õppe korraldamine; konverentside ja seminaride korraldamine; teadlikkuse suurendamise ja teabekampaaniate, meediakampaaniate ja ürituste korraldamine, sealhulgas ettevõtjate teavitamine Euroopa Liidu poliitilistest prioriteetidest; materjalide koostamine ja avaldamine nii teabe kui ka programmi tulemuste levitamiseks; süsteemide ja töövahendite väljatöötamine, käitamine ja hooldus, kasutades info- ja sidetehnoloogiat;
 - d) põhiliste osaliste toetamine, näiteks liikmesriikide toetamine liidu õiguse ja poliitika rakendamisel; selliste oluliste Euroopa tasandi võrgustike toetamine, mille tegevus on seotud käesoleva programmi eesmärkide rakendamisega; Euroopa tasandil võrgustike loomine erialaasutuste ja -organisatsioonide, riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vahel; ekspertide võrgustike rahastamine; Euroopa tasandi vaatluskeskuste rahastamine.

Artikkel 6
Osalemine

1. Juurdepääs programmile on avatud kõikidele avalik-õiguslikele ja/või eraõiguslikele organitele ja asutustele, kelle seaduslikuks asukohaks on:
 - a) liikmesriigid;
 - b) EFTA riigid, kes on Euroopa Majanduspiirkonna lepingus sätestatud tingimuste kohaselt Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalised;
 - c) ühinemisläbirääkimisi pidavad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid liidu programmides osalemiseks nendega sõlmitud lepingute üldpõhimõtete ja -tingimuste kohaselt.
2. Avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud organid ja asutused, kelle seaduslik asukoht on muudes kolmandates riikides, eelkõige sellistes riikides, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa naabruspoliitikat, võivad programmi tegevuses osaleda, kui see teenib programmi eesmärki.
3. Programmi alusel võib komisjon teha koostööd programmiga hõlmatud valdkondades tegutsevate asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega, näiteks Euroopa Nõukogu, Euroopa Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooniga. Nendel rahvusvahelistel organisatsioonidel on juurdepääs programmile.

Artikkel 7
Eelarve

1. Finantsraamistik programmi täitmiseks on 439 miljonit eurot.
2. Programmi rahalised vahendid võivad katta ka kulud, mis on seotud ettevalmistavate, järelevalve-, kontrolli-, auditi- ja hindamistoimingutega, mida on vaja programmi juhtimiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks: eelkõige uuringud, ekspertidega kohtumised, teabe- ja kommunikatsioonimeetmed, sealhulgas ettevõtjate teavitamine Euroopa Liidu poliitilistest prioriteetidest, kuivõrd need on seotud käesoleva määruse üldeesmärkidega, IT võrgustikega seotud kulud, kui võrgustikud keskenduvad teabe töötlemisele ja vahetamisele, koos kõikide muude tehnilise ja haldusabi kuludega, mida komisjon kannab programmi juhtimisel.
3. Eelarvepädev asutus kinnitab ettenähtud iga-aastased assigneeringud nõukogu XX.XX.XXX määrusega (EL, Euratom) nr XX/XX (millega sätestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020) kehtestatud piires.

Artikkel 8
Rakendusmeetmed

1. Komisjon rakendab liidu finantstoetust kooskõlas XX.XX.XXXX määrusega (EL, Euratom) nr XX/XX, mis käsitleb Euroopa Liidu aastaelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju.

2. Programmi rakendamiseks võtab komisjon vastu aastased tööprogrammid rakendusaktide kujul. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 9 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.
3. Aastastes tööprogrammides sätestatakse nende rakendamiseks vajalikud meetmed, projektikonkursside prioriteedid ja kõik muud XX.XX.XXXX määrusega (EL, Euratom) nr XX/XX (mis käsitleb Euroopa Liidu aastaelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) nõutavad punktid.

Artikkel 9
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. See komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viidates kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Artikkel 10
Vastastikune täiendavus

1. Komisjon peab tagama koostöös liikmesriikidega vastavuse ja täiendavuse ning koostoime teiste liidu vahenditega, muu hulgas õigusprogrammiga, programmiga „Kodanike Euroopa” ning siseküsimuste, tööhõive ja sotsiaalküsimuste, tervise ja tarbijakaitse, hariduse, koolituse, noorte ja spordi, infoühiskonna ning laienemise valdkonna programmide, eelkõige ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja ühise strateegilise raamistiku fondidega..
2. Programm võib jagada ressursse muude ühenduse rahastamisvahenditega, eelkõige õigusprogrammiga, et viia ellu meetmeid, mis vastavad mõlema programmi eesmärkidele. Meede, mida on programmi alusel rahastatud, võib olla aluseks ka rahastamisele õigusprogrammi alusel, tingimusel et rahastamine ei kata samu kuluartikleid.

Artikkel 11
Liidu finantshuvide kaitse

1. Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetustegevuse, tõhusa kontrolli ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.
2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda on rahastatud programmi alusel liidu vahenditest.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrole, mis peavad toimuma määruuses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb

pettust, korrupsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

Ilma et see piiraks esimese ja teise lõigu kohaldamist, antakse kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud lepingutega, toetuslepingutega ja toetuse määramise otsustega, samuti käesoleva määruse rakendamisest tulenevate lepingutega komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile selgesõnaliselt õigus selliseks auditeerimiseks ja kohapealseks kontrolliks.

Artikkel 12 *Järelevalve ja hindamine*

1. Komisjon teostab korrapäraselt programmi järelevalvet, et jälgida selle alusel ellu viidud meetmete rakendamist artikli 5 lõikes 1 osutatud meetmete valdkondades ning artiklis 4 osutatud erieesmärkide saavutamist. Järelevalve kujutab endast ka vahendit, mille abil hinnata, kuidas programmi meetmete raames on käsitletud soolise võrdõiguslikkuse ning mittediskrimineerimise küsimusi. Kui see on asjakohane, tuleks näitajaid eristada soo, vanuse ja puude alusel.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule:
 - a) vahehindamise aruande hiljemalt 2018. aasta keskpaigaks;
 - b) järelhindamise aruande.
3. Vahehindamise aruandes käsitletakse programmi eesmärkide saavutamist, vahendite kasutamise tõhusust ning programmi Euroopa lisaväärtust eesmärgiga määrata kindlaks, kas rahastamist programmiga hõlmatud valdkondades pikendatakse, muudetakse või see peatatakse pärast 2020. aastat. Peale selle uuritakse aruandes programmi mis tahes lihtsustamise võimalust, selle sisemist ja välist ühtsust ning kõikide eesmärkide ja meetmete jätkuvat asjakohasust. Selles võetakse arvesse artiklis 13 nimetatud programmide eel- ja järelhindamiste tulemusi.
4. Järelhindamise aruandes käsitletakse programmi pikemaajalisi mõjusid ning programmi mõju jätkusuutlikkust eesmärgiga aidata teha otsus järgmise programmi kohta.

Artikkel 13 *Üleminekumeetmed*

Meetmeid, mis algatatakse enne 1. jaanuari 2014 otsuse 2007/252/EÜ, otsuse 779/2007/EÜ või otsuse 1672/2006/EÜ 4. osa „Mittediskrimineerimine ja mitmekesisus” ja 5. osa „Sooline võrdõiguslikkus” alusel, reguleerivad jätkuvalt nende otsuste sätteid kuni nende lõpuleviimiseni. Nende meetmete puhul loetakse viited otsuse 2007/252/EÜ artiklis 10, otsuse 779/2007/EÜ artiklis 10 ja otsuse 1672/2006/EÜ artiklis 13 osutatud komiteedele viideteks käesoleva määruse artiklis 9 sätestatud komiteele.

Artikkel 14
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA
FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele
 - 3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
 - 3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
 - 3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 õiguste ja kodakondsuse programm

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB¹⁸) struktuurile

Jaotis 33. Õigus

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

- Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**
- Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest¹⁹**
- Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**
- Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Programmi eesmärk on aidata luua vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, edendades ja toetades õigustel põhineva Euroopa tõhusat rakendamist, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. See hõlmab eelkõige Euroopa kodakondsusest tulenevaid õigusi, soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega võitlemist ning naiste ja meeste võrdõiguslikkust, puuetega inimeste ja eakate õigusi, õigust isikuandmete kaitsele, lapse õigusi, tarbijate õigusi ning ettevõtlusvabadust siseturul, hõlbustades piiriüleseid tehinguid.

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Erieesmärgid

Eespool nimetatud üldeesmärgi saavutamiseks on programmis sätestatud järgmised erieesmärgid:

¹⁸ ABM: tegevuspõhine juhtimine; ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

¹⁹ Vastavalt finantsmääruse artikli 49 lõike 6 punktile a või b.

- a) aidata edendada liidu kodakondsusest tulenevaid õigusi;
- b) edendada võitlust soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimisega ning naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ning puuetega inimeste ja eakate õiguste tõhusat kohaldamist;
- c) aidata tagada kõrgetasemeline isikuandmete kaitse;
- d) edendada lapse õiguste austamist;
- e) võimaldada tarbijatel ja ettevõtjatel siseturul kindlustundega kaubelda ja osta, tugevdades liidu tarbijakaitse õigusnormidest tulenevaid õigusi ning toetades ettevõtlusvabadust siseturul piiriüleste tehingute kaudu.
- Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile
- ABB 33 02 ja 33 06.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmale.

Ettepanekuga aidatakse jõustada *acquis*'d, võimaldades liidu kodanikel ja ettevõtjatel saada täielikult kasu kehtivatest õigusnormidest. Nad on rohkem teadlikud oma õigustest ning liikmesriikidel ja sidusrühmadel on paremad vahendid, et vahetada teavet parimate tavade kohta ja teha koostööd. Ettepaneku mõjusid abisaajatele/sihtrühmadele on üksikasjalikumalt kirjeldatud mõjuhinnangu punktis 4.1.2.

Peale selle toovad kavandatud rahastamisprogrammide muudatused selgelt kasu protsessidele, mille alusel hallatakse rahalist toetust. See algab ühtsest käsitusest kõikide programmide taotlemisprotsesside, nõutavate dokumentide ja kasutatavate IT-süsteemide puhul. See säästab aega, sest mitu sidusrühma, kes tegutsevad mitmes programmide praeguste põlvkondadega hõlmatud valdkonnas, ei pea enam tegelema erinevate nõuetega ning saavad rohkem keskenduda sisu ja kvaliteedi seisukohast läbimõeldud ettepanekute väljatöötamisele.

Peale selle on ühe ühtlustatud ja kooskõlastatud projektivaliku menetluse puhul taotluste esitamise ning tulemuste saamise vaheline viivitus palju väiksem ning see tagab taotlevale organisatsioonile lühema ebakindlusperioodi. See tagab projektide täiendava lisaväärtuse saamise palju kiiremini pärast projektide algatamist ning vastab seega paremini konkreetsetele vajadustele, mida nad peavad rahuldama kooskõlas ELi poliitika prioriteetidega.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Eespool nimetatud erieesmärkide saavutamise näitajad on muu hulgas see, kuidas Euroopa tajub nende õiguste austamist, kasutamist ja rakendamist, ning kaebuste arv.

Õigusküsimuste peadirektoraadil ei ole piisavalt teavet praeguse olukorra kohta, et seada sisukaid pikaajalisi või keskpikki eesmärke, aga ta üritab enne programmi rakendamise algust koguda rohkem andmeid praeguse olukorra kohta, et määrata kindlaks programmi etapid ja eesmärgid.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Ekki õigusnormid on põhivahend liidu eesmärkide rakendamiseks õiguste ja kodakondsuse valdkonnas, tuleb neid täiendada teiste vahenditega. Oluline roll on rahastamisel. Eelkõige tuleks rahastamisega edendada õigusnormide tõhusust ning aluslepingus otseselt sätestatud õigusi, suurendades kodanike, ekspertide ja sidusrühmade teadmisi, teadlikkust ja suutlikkust, toetades järgmist:

- teavitamine ja avalikkuse teadlikkuse suurendamine, kaasa arvatud riiklike ja üleeuroopaliste kampaaniate toetamine inimeste teavitamiseks nende õigustest, nagu need on tagatud ELi õigusega, ja sellest, kuidas neid õigusi praktikas rakendada;

- õiguseksperide (näiteks kohtunike ja prokuröride) ja teiste praktikute koolitamine ja nende suutlikkuse suurendamine, pakkudes neile vahendeid ELi õiguste ja poliitika tõhusaks rakendamiseks.

Rahastamisel on keskne roll ka riikidevahelise tasandi koostöö edendamisel ning vastastikuse usalduse loomisel järgmise kaudu:

- võrgustike tugevdamine – siin peetakse silmas kogu ELi hõlmavaid organisatsioone, kes aitavad valmistada ette tulevasi algatusi selles valdkonnas ning edendada nende algatuste ühtset rakendamist kogu Euroopas;

- piiriülene koostöö õigusaktide jõustamise alal, näiteks teavitamissüsteemide loomine kadunud laste kohta, operatiivse ja piiriülese uimastitevastase võitluse koostöö koordineerimine.

Peale selle tuleks rahastamise kaudu toetada järgmist:

- teadusuuringud, analüüsid ja muu tugitegevus, et anda seadusandjale selget ja üksikasjalikku teavet probleemide ja olukorra kohta kohapeal. Nende toimingute tulemused aitavad arendada ja rakendada ELi poliitikat ning tagavad selle, et need põhinevad tõenditel ning on hästi suunatud ja struktureeritud.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisaväärtus

Õiguste ja kodakondsuse programmiga hõlmatud rahastamisel keskendutakse toimingutele, mille puhul ELi sekkumine võib pakkuda lisaväärtust võrreldes üksikute liikmesriikide

tegevusega. Käesoleva määrusega hõlmatud meetmed aitavad tõhusalt kohaldada *acquis*'d, tekitades vastastikust usaldust liikmesriikide vahel, suurendades piiriülest koostööd ja võrgustikke ning saavutades liidu õiguse õige, sidusa ja järjepideva kohaldamise kogu liidus. Üksnes liidu tasandil tegutsemine saab tagada kooskõlastatud tegevuse, mis jõuab kõikide liikmesriikideni. Euroopa Liit suudab liikmesriikidest paremini lahendada piiriüleseid olukordi ning pakkuda vastastikuse õppe Euroopa platvormi. Ilma liidu toetuseta kipuvad sidusrühmad lahendama sarnaseid probleeme killustatult ja kooskõlastamatult. Nendevaheline koostöö ja võrgustikud toovad kaasa parimate tavade ja eelkõige uuenduslike ja integreeritud käsituste levitamise eri liikmesriikides. Nendes toimingutes osalevad isikud tagavad seega mitmekordistava mõju oma erialategevuses ning levitavad parimaid tavasid oma liikmesriigis laiemalt.

Toetatakse nõuetekohast analüütilist alust poliitika toetamiseks ja arendamiseks. Euroopa Liidu sekkumine võimaldab neid toiminguid ellu viia järjepidevalt kogu liidus ning tekitab mastaabisäästu. Rahastamine riigi tasandil ei anna samasuguseid tulemusi, vaid pakub üksnes killustatud ja piiratud käsitust, mis ei hõlma Euroopa Liidu kui terviku vajadusi.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Praeguste programmide vahehindamised õiguste ja kodakondsuse valdkonnas on kinnitanud programmide üldist tõhusust, aga tõstnud esile ka mitmeid probleeme, nagu vahendite hajumine mitme piiratud mõju ja väikese mahuga projekti vahel. Hoolimata asjaolust, et rahalisi vahendeid on eraldatud paljudele projektidele, puudub tasakaalustatud geograafiline jaotus rahastatavate organisatsioonide vahel. Vahehindamistes ollakse ühel nõul, et tuleb rohkem pingutada, parandamaks rahastatud toimingute tulemuste ja väljundi levitamist ja kasutamist. Levitamise parandamine toimub kooskõlas hindamise ja järelevalve paranemisega. Vahehindamistes ja üldsusega konsulteerimisel osutati keerukatele ja bürookraatlikele menetlustele, mille taotlejad peavad läbima. Halduslikust seisukohast tekitab eri programmide puhul kasutatavate menetluste arvukus komisjonile suure halduskoormuse. Menetluste arvukus ja suur halduskoormus pikendavad menetluste kestust. Programmide liitmine lahendaks selle küsimuse ja tekitaks programmide vahel koostoime.

1.5.4. Koosõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Programmiga soovitakse saavutada koostoime, vastavus ja vastastikune täiendavus teiste liidu vahenditega ning muu hulgas õigusprogrammiga ning programmidega siseasjade, tööhõive, tervishoiu ja tarbijakaitse, hariduse, koolituse, noorsoo ja spordi, kommunikatsiooni, infoühiskonna, laienemise (eriti ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ning ühise strateegiaraamistiku alusel tegutsevate fondide) valdkonnas. Hoidutakse teiste programmide raames toimuva tegevuse dubleerimisest ning vahendeid võidakse õigusprogrammi ning õiguste ja kodakondsuse programmi vahel jagada, et saavutada ühised eesmärgid.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

- Piiratud kestusega** ettepanek/algatus
 - Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2020
 - Finantsmõju avaldub ajavahemikul 2014–2020 ja pärast seda
- Piiramatu kestusega** ettepanek/algatus
 - rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
 - millele järgneb täieliulatuslik rakendamine

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid²⁰

- Otsene tsentraliseeritud** eelarve täitmine komisjoni poolt
- Kaudne tsentraliseeritud eelarve täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:
 - rakendusametitele
 - ühenduste asutatud asutustele²¹
 - riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele
 - isikutele, kellele on delegeeritud konkreetsete meetmete rakendamine Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis finantsmääruse artikli 49 tähenduses
- Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega
- Detsentraliseeritud eelarve täitmine** koostöös kolmandate riikidega
- Eelarve täitmine ühiselt** rahvusvaheliste organisatsioonidega (*nagu on täpsustatud allpool*)

Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.

Märkused:

Võimalus kasutada olemasolevat rakendusametit programmi täielikuks või osaliseks rakendamiseks on sätestatud seletuskirjas. Praeguses etapis ei ole selle kohta tehtud ühtegi otsust ning pole tehtud kulude ja tulude analüüsi, ent see võimalus tuleks jätta alles.

²⁰ Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

²¹ Määratletud finantsmääruse artiklis 185.

Ühine eelarve täitmine on teine võimalus, mida võib edaspidi kavandada. See on seotud eelkõige artikli 6 lõikes 2 nimetatud rahvusvaheliste organisatsioonidega: Euroopa Nõukogu, ÜRO ja OECD.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Ettepanek hõlmab järelevalve- ja hindamiskohustusi. Erieesmärkide saavutamist jälgitakse ettepanekus toodud näitajate põhjal korrapäraselt.

Peale selle esitab komisjon hiljemalt 2018. aasta keskpaigaks vahehindamise aruande programmi eesmärkide saavutamise, vahendite kasutamise tõhususe ja programmi Euroopa lisaväärtuse kohta. Pärast programmi lõppu esitatakse järelhindamise aruanne programmi pikemaajaliste mõjude ja mõju jätkusuutlikkuse kohta.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Tuvastatud ohud

Õigusküsimuste peadirektoraat ei ole oma rahastamiskavades täheldanud olulist veaohu. Seda kinnitab viimastel aastatel oluliste leidude korduv puudumine kontrollikoja aastaaruannetes ning jääkvigade määr alla 2 % õigusküsimuste peadirektoraadi (ning endise õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi) aastastes tegevusaruannetes (v.a programmi „Daphne” puhul 2009. aastal).

Peamised tuvastatud ohud on järgmised:

- valitud projektide kehvade kvaliteedi ning projekti kehvade tehnilise rakendamise oht, mis vähendab programmi mõju; see tuleneb puudulikest valikumenetlustest, eksperditeadmiste puudumisest või ebapiisavast järelevalvest;
- eraldatud vahendite ebatõhusa või mittetulusa kasutamise oht nii toetuste (tegelike abikõlblike kulude hüvitamise keerukus koos piiratud võimalustega kontrollida abikõlblike kulusid kohapeal) kui ka hangete puhul (konkureerida võib vaid piiratud arvul ettevõtjaid, kellel on nõutavad erialateadmised; see ei paku piisavat võimalust võrrelda hinnapakumisi);
- ohud, mis on seotud (eelkõige) väiksemate organisatsioonide suutlikkusega kontrollida tõhusalt kulusid ning tagada tehtud toimingute läbipaistvus;
- komisjoni mainelanguse oht, kui avastatakse pettus või kuritegevus; kolmandate isikute sisekontrolli süsteemid tagavad vaid osalise kindlustunde tulenevalt erinevate töövõtjate ja abisaajate suhteliselt suurest arvust, kellel on kõigil oma kontrollisüsteem, mis on sageli väikese ulatusega.

Enamik neist ohtudest väheneb eeldatavasti tänu ettepanekute paremale käsitlemisele ning lihtsustatud punktide kasutamisele iga kolme aasta tagant toimuval finantsmääruse läbivaatamisel.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetod(id)

Sisekontrollisüsteemi kirjeldus

Tulevase programmi jaoks kavandatud kontrollisüsteem on praeguse kontrollisüsteemi jätk. See koosneb eri osadest: toimingute järelevalve programmijuhtimiseksuse poolt, eelkontroll (finantskontroll) keskse eelarve- ja kontrolliüksuse ja sisese hankekomisjoni poolt, toetuste järelkontroll ja audit sisekontrolliüksuse ja/või sisekontrollitalituse poolt.

Kõik tehingud läbivad eelkontrolli programmijuhtimiseksuse poolt ning eelarve- ja kontrolliüksuse finantskontrolli (v.a madala riskiga eelfinantseeringute puhul). Toetuste puhul kontrollitakse põhjalikult kulunõudeid ning palutakse vajaduse korral esitada täiendavaid dokumente, tuginedes riskihinnangule. Kõik avatud ja piiratud hankemenetlused ja läbirääkimismenetlused, mis ületavad 60 000 eurot, esitatakse sisesele hankekomisjonile kontrollimiseks enne lepingu sõlmimise otsuse vastuvõtmist.

Eelkontrolli sektor kohaldab nii-öelda kindlakstegemise strateegiat, mille eesmärk on teha kindlaks maksimaalsed kõrvalekalded eesmärgiga nõuda tagasi põhjendamatult tehtud maksed. Selle strateegia põhjal tehakse audit teatavate projektide kohta, mis valitakse peaaegu täiel määral riskianalüüsi põhjal.

Kontrollimise kulud ja tulud

Meie hinnangul täidab 50–70 % kogu personalist, kes osaleb praeguste finantsprogrammide juhtimises, üldiselt kontrollifunktsioone (alates abisaajate/töövõtjate valimisest kuni audititulemuste rakendamiseni). See vastab vahemikule alates 2,1 miljonist eurost (50 % punktis 3.2.3 sätestatud 2014. aasta personalikuludest) kuni 3,2 miljoni euroni (70 % punktis 3.2.3 sätestatud 2020. aasta personalikuludest). Peale selle tekitab järelkontrollitellimine väljastpoolt kulusid vahemikus 75 000–100 000 eurot aastas, mida rahastatakse haldustoetuste assigneeringutest. Need kulud moodustavad 4–6 % programmi kogueelarvest, vähenedes seitsmeaastase perioodi jooksul tulenevalt asjaolust, et iga-aastased assigneeringud kasvavad märkimisväärselt aastatel 2014–2020, samal ajal kui kontrollikulud püsivad suhteliselt stabiilsena.

Tänu eel- ja järelkontrolli kombineerimisele ning dokumendipõhiste kontrollidele ja kohapealsetele kontrollkäikudele oli viimastel aastatel kvantifitseeritav keskmine jääkvide määr alla 2 %, v.a 2009. aastal programmi „Daphne” puhul, mil veamäär oli pisut üle 2 %. See probleem lahendati aasta hiljem, suurendades järelkontrolli kohapeal. Nendel kontrollidel on tuvastatud ja parandatud ülejäänud vead kõnealuses valimis. Seepärast loetakse sisekontrollisüsteem ja selle maksumus õigusküsimuste peadirektoraadis madala veamäär eesmärgi saavutamiseks asjakohaseks.

Ent selles raamistikus uurib õigusküsimuste peadirektoraat endiselt võimalusi, kuidas edendada juhtimist ja suurendada lihtsustamist. Programmide arvu vähendamisega kohaldatakse ühtlustatud eeskirju ja menetlusi, vähendades veariski. Lisaks kasutatakse finantsmääruse iga kolme aasta tagant toimuval läbivaatamisel võimalikult palju lihtsustamisvahendeid, sest eeldatakse, et need aitavad vähendada abisaajate halduskoormust ning tagavad seega veohtude või halduskoormuse samaaegse vähendamise komisjoni jaoks.

(Praeguste) kontrollide iseloom ja intensiivsus

Kontrollid kokkuvõtlikult	Summa (miljonit eurot)	Abisaajate/tehingute arv (% koguarvust)	Kontrollide täpsus* (1.-4. tase)	Ulatus väärtusest (%)
Kõigi finantstehingute eelkontroll	Täpsustamata	100 %	1.–4. tase, sõltuvalt tehingu riskist ja liigist	100 %
Hankelepingu sõlmimise otsuste kontrollimine õigusküsimuste peadirektoraadi hankekomisjoni poolt	Täpsustamata	100 % üle 125.000 euro suuruse väärtusega hankemenetluste puhul ja üle 60.000 euro suuruse väärtusega läbirääkimismenetluste puhul	4. tase	100 % üle 125.000 euro suuruse väärtusega hankemenetluste puhul ja üle 60.000 euro suuruse väärtusega läbirääkimismenetluste puhul
Toetuste lõppmaksete järelkontroll	Täpsustamata	Vähemalt 10 %	4. tase	5–10 %

*Kontrollide täpsus:

1. Minimaalne haldus-/aritmeetiline kontroll ilma viideteta tõendavatele dokumentidele.
2. Kontroll viitega kinnitavale teabele, mis sisaldab sõltumatu järelevalve elementi (nt kontrollitõend või mõni muu kontrollidokument), ent ilma viideteta alusdokumentidele.
3. Kontroll viitega täiesti sõltumatule kinnitavale teabele (nt nõude teatavaid elemente õigustav andmebaas, kolmandate isikute või komisjoni hinnang saavutustele jms).
4. Kontroll viite ja juurdepääsuga kõikide sisendite ja väljundite alusdokumentidele, mis on menetluse selles etapis kättesaadavad (nt ajakavad, arved, füüsilised kontrollimised jms); sama intensiivne tehingute kontroll, nagu seda teeb Euroopa Kontrollikoda kinnitava avalduse andmise raames.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Tulevase õiguste ja kodakondsuse programmi puhul on võetud või võetakse kasutusele erinevad meetmed, et hoida ära pettust ja eeskirjade eiramist. Ettepaneku artiklis 11 on säte Euroopa Liidu finantshuvide kaitse kohta. Kooskõlas 2011. aasta juunis vastu võetud komisjoni pettusevastase strateegiaga kavandab õigusküsimuste peadirektoraat pettusevastast strateegiat, mis hõlmab kogu kulutsükli, võttes arvesse proportsionaalsust ja rakendatavate meetmete kulusid ja tulusid. Strateegia põhineb kahel sambal: ennetus, mis rajaneb tõhusal kontrollil ja asjakohasel reaktsioonil, kui pettus või eeskirjade eiramine avastatakse, ning mis

seisneb valesti makstud summade tagasinõudmises, või kui see on asjakohane, siis tõhusates, proportsionaalsetes ja hoiatavates karistustes. Pettusevastases strateegias kirjeldatakse eel- ja järelkontrollide süsteemi, mis põhineb punaste lipukeste süsteemil ning milles on määratud kindlaks personali järgitav menetlus, kui avastatakse pettus või eeskirjade eiramine. Selles antakse ka teavet Pettusevastase Ametiga toimiva töökorra kohta.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

1. Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneerin gute liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus]	Liigendatud/ liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti aa tähenduses
[3...]	[33 01 04.YY] [Õiguste ja kodakondsuse programm]	[Liigendamata]	JAH	JAH	EI	EI
[3...]	[33 YY YY YY] [Õiguste ja kodakondsuse programm]	[Liigendatud]	JAH	JAH	EI	EI

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik:	Nr	[Rubriik 3 „Turvalisus ja kodakondsus”]
--	----	---

Õigusküsimuste peadirekoraat			Aasta 2014 ²²	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Pärast 2020. aastat	KOKKU
• Tegevusassigneeringud											
Eelarverida nr 33 xx xx	Kulukohustused	(1)	42 400	47 900	53 900	60 900	67 900	74 900	83 400		431 300
	Maksed	(2)	17 100	27 700	39 800	49 000	59 100	65 900	73 300	99 400	431 300
Eelarverea nr	Kulukohustused	(1a)									
	Maksed	(2a)									
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ^{23*}											
Eelarverida nr 33 01 04 yy		(3)	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100		7 700
Õigusküsimuste peadirekoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3	43 500	49 000	55 000	62 000	69 000	76 000	84 500		439 000
	Maksed	=2+2a +3	18 200	28 800	40 900	50 100	60 200	67 000	74 400	99 400	439 000

* Komisjon võib ette näha programmi rakendamise (osalise) hajutamise olemasolevatele rakendusametitele. Vajaduse korral kohandatakse summasid ja arvestust vastavalt hajutamisprotsessi tulemustele.

²² Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

²³ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	42 400	47 900	53 900	60 900	67 900	74 900	83 400		431 300
	Maksed	(5)	17 100	27 700	39 800	49 000	59 100	65 900	73 300	99 400	431 300
• Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	(6)	1,100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100		7 700
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 3 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+ 6	43 500	49 000	55 000	62 000	69 000	76 000	84 500		439 000
	Maksed	=5+ 6	18 200	28 800	40 900	50 100	60 200	67 000	74 400	99 400	439 000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik:	5	Halduskulud
--	----------	-------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Pärast 2020. aastat	KOKKU
Õigusküsimuste peadirektoraat										
• Personalikulud		4 185	4 247	4 165	4 254	4 344	4 433	4 522		30 150
• Muud halduskulud		0 054	0 055	0 056	0 057	0 059	0 060	0 061		0 402
Õigusküsimuste peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud	4 239	4 302	4 221	4 311	4 403	4 493	4 583		30 552

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustused kokku = maksed kokku)	4 239	4 302	4 221	4 311	4 403	4 493	4 583		30 552
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020		KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	47 739	53 302	59 221	66 311	73 403	80 493	89 083		469 552
	Maksed	22 439	33 102	45 121	54 411	64 603	71 493	78 983	99 400	469 552

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt. Õigusküsimuste peadirektoraat ei saa esitada ammendavat loetelu kõigist tulemustest, mis saavutatakse programmi kohase finantssekkumisega, nende keskmisi kulusid ja arvu, nagu on nõutud käesolevas punktis. Praegu puuduvad statistilised vahendid, mis võimaldavad arvutada keskmisi kulusid kehtivate programmide alusel, ning selline täpne määratlus oleks vastuolus põhimõttega, et tulevane programm peaks tagama piisava paindlikkuse aastatel 2014–2020. Ent allpool on esitatud (mitteammendav) loetelu oodatavatest tulemustest:
 - isikute arv sihtrühmas, kelleni teadlikkuse suurendamise meetmed jõuavad;
 - isikute arv sihtrühmas, kelleni koolitustegevus jõuab;
 - nende sidusrühmade arv, kes osalevad muu hulgas võrgustikes, vahetustes, õppekäikudel;
 - piiriülese koostöö juhtude arv, sealhulgas IT-vahendite ja Euroopa menetluste kasutamise kaudu;
 - poliitikaalgatused, mis on kavandatud hinnangute ja mõjuhindamiste alusel ning põhjalikule sidusrühmade ja ekspertidega konsulteerimisele tuginedes;
 - programmi rakendamise tulemusel tehtud hindamiste ja mõjuhindamiste arv.

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustada eesmärgid ja väljundid			Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU								
	VÄLJUNDID																	
	↓	Väljundi liik ²⁴	Väljundi keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ²⁵																		
- Väljund																		
- Väljund																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KULUD KOKKU																		

²⁴ Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

²⁵ Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2014 ²⁶	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
--	-----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud								
Personalikulud	4 185	4 247	4 165	4 254	4 344	4 433	4 522	30 150
Muud halduskulud	0 054	0 055	0 056	0 057	0 059	0 060	0 061	0 402
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5 kokku	4 239	4 302	4 221	4 311	4 403	4 493	4 583	30 552

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5²⁷ välja jäävad kulud								
Personalikulud								
Muud halduskulud	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	7 700
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud kokku	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	7 700

KOKKU	5 339	5 402	5 321	5 411	5 503	5 593	5 683	38 252
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Komisjon võib ette näha programmi rakendamise (osalise) hajutamise olemasolevatele rakendusametitele. Vajaduse korral kohandatakse summasid ja arvestust vastavalt hajutamisprotsessi tulemustele.

²⁶ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist

²⁷ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus on väljendatud täistööaja ekvivalendina

	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020
• Ametikohtade loeteluga ettenähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad) (täistööaja ekvivalendina)							
33 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	30,75	30,75	29,75	29,75	29,75	29,75	29,75
XX 01 01 02 (delegatsioonides)							
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)							
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)²⁸							
33 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)	0,5	0,5	0	0	0	0	0
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)							
XX 01 04 yy ²⁹							
- peakorteris ³⁰							
- delegatsioonides							
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)							
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muud eelarveread (täpsustage)							
KOKKU	31,25	31,25	29,75	29,75	29,75	29,75	29,75

33 osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali

²⁸ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

²⁹ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

³⁰ Peamiselt struktuurifondid, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond ja Euroopa Kalandusfond.

täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega. Summasid ja arvutusi kohandatakse sõltuvalt kavandatava hajutamisprotsessi tulemustest.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	<p>Ülesanded, mis tuleb täita, hõlmavad kõiki ülesandeid, mida on vaja finantsprogrammi juhtimiseks, näiteks:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pakkuda sisendit eelarvemenetluseks; - ette valmistada iga-aastased tööprogrammid/rahastamisotsused, kehtestades iga-aastased prioriteedid; - juhtida projektikonkurse ja pakkumismenetlusi ning järgnevaid valikumenetlusi; - suhelda sidusrühmadega (võimalikud/tegelikud abisaajad, liikmesriigid jne); - juhtida projekte operatiivselt ja rahaliselt; - teostada kontrolli vastavalt eespool kirjeldatule (eelkontroll, hankekomitee, järelkontroll, sisekontroll); - aruandlus; - toetuste juhtimise IT-vahendite väljatöötamine ja haldamine; - eesmärkide saavutamise järelevalve ja neist aru andmine, sealhulgas iga-aastasest tegevusaruandes ja tegevusalade aruandes.
Kosseisuvälised töötajad	<p>Ülesanded sarnanevad ametnike ja ajutiste teenistujate ülesannetele, v.a ülesanded, mida ei saa täita kosseisuvälised töötajad.</p>

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- Ettepanek/algatus on kooskõlas järgmise mitmeaastase finantsraamistikuga.
- Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

- Ettepanekuga/algatusega seoses on vajalik pайдlikkusinstrumendi kohaldamine või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine³¹.

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.
- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

³¹ Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punkte 19 ja 24.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - omavahenditele
 - mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Jooksva aasta eelarvesse kantud assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ³²						
		Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020
Artikkel 6xxxx.....								

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[33 yyyyyy...] Tulude eelarverida

Täpsustage tuludele avaldatava mõju arvutusmeetod.

Tulud ei ole selles etapis teada ning sõltuvad kandidaatriikide osalemisest programmis.

³²

Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, s.t brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.